

“TÜRKİYE’NİN
BATISINDA DAHA
GÜÇLÜ OLACAĞIZ”

EROL VARLIK / AYTEMİZ

ÖNDE GELEN
TEKNOPARKLARIN
2020 AJANDASI

Garanti BBVA
KATILIMLARI

Ekonomist

08 - 14 Mart 2020 Yıl 30 152273 Sayı 2020/10

9₺

K.K.T.C. fiyatı
11₺

ekonomist.com.tr @ekonomistdergi EkonomistDergisi

EN GÜÇLÜ

BU YIL ZİRVEDE
HANGİ İSİMLER
YER ALDI?

50 KADIN CEO

LİDERLERİN
GELECEK
PLANLARI

TURİZM
KORONAVİRÜS
HESAPLARI
DEĞİŞTİRİR Mİ?

GİRİŞİM
BEBEK-ÇOCUK
SEKTÖRÜNDE
YENİ FIRSATLAR

EN GÜÇLÜ

50 KADIN CEO

'Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su araştırmasının bu yıl sekizincisini gerçekleştirdik. Yurtdışı atamaları ve iş değişimleri nedeniyle pek çok isim listeden çıktı. Öte yandan CEO'luk koltuğuna getirilen yeni isimler de listemize giriş yaptı. O isimlerden biri olan Philip Morris/Sabancı Genel Müdürü Filiz Yavuz Diren listemizin lideri oldu. İkinci sırada da yeni isimlerden PepsiCo Türkiye CEO'su Ece Aksel yer aldı. MV Holding CEO'su Ebru Dorman ise listemizde üçüncülüğe oturdu.

Ü

lkelerin gelişmişlik düzeylerini sadece ekonomik veriler üzerinden değerlendirmek doğru değil. Ekonomik göstergelerin

yanında bazı toplumsal göstergelere de bakmak gerekiyor. Bu göstergeler arasında kadının iş hayatında ne ölçüde yer alabildiği de bulunuyor. Günlük hayatın her kademesinde var olan ve çalışma hayatının içinde her geçen gün daha etkin bir rol oynayan kadının ülkelerin gelişmişlik seviyesine etkisi de büyük. Çünkü kadınların işgücüne katılımı, sürdürülebilir kalkınmanın dikkat çeken bir ögesi olarak kabul ediliyor. Ancak ülkemizde yapılan birçok çalışmaya karşın kadınların işgücüne katılımında henüz istenen noktada değiliz.

YÖNETİCİ KADEMESİ

Dünya Ekonomik Forumu'nda (WEF) açıklanan 'Küresel Cinsiyet Uçurumu 2020 Raporu'na göre Türkiye'de üst düzey kadın yönetici oranı yüzde 13,4 seviyesinde. Her ne kadar yeterli düzeyde olmasa da son dönemde birçok şirketin tepe noktasında kadın liderleri görebiliyoruz. Hatta bazıları Türkiye'deki başarılarının ardından yurtdışı terfilerle global arenada da isimlerini duyuruyor. Ekonomist olarak biz de sekiz yıldır 'En Güçlü 50 Kadın CEO' araştırmamızla üst düzey kadın yöneticileri kapağa taşıyoruz.

İLK ÜÇTE KİMLER VAR?

Bu yılki 'En Güçlü 50 Kadın CEO' sıralamamıza bakıldığında birincilik koltuğunda yeni bir isim göze çarpıyor. 20 yıldır Philip Morris/Sabancı bünyesinde çalışan ve 2018 yılında genel müdürlük görevine getirilen Filiz Yavuz Diren, bu yıl araştırmamızın birincisi oldu. 2 bin çalışanı bulunan ve geçtiğimiz yıl tahmini rakamlara göre 28 milyar TL ciroya ulaşan şirkette Diren, dijitalleşme, girişimcilik, çalışan memnuniyeti konularına öncelik verdi. Bu yıl

EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO

(1 - 10)

2020	İsim-Şirket	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2019
1	Filiz Yavuz Diren Philip Morris/Sabancı	28.000	2.000	-
2	Ece Aksel PepsiCo Türkiye	**6.300	3.000	-
3	Ebru Dorman MV Holding	4.400	1.990	2
4	Arzu Aslan Kesimer Tat Gıda / Düzey Pazarlama	3.147	1.625	5
5	Özlem Fidancı Philips Ortadoğu ve Türkiye	**3.078	600	3
6	Elif Çapçı Beymen	3.000	3.500	11
7	Canan Özsoy GE Türkiye	**3.000	2.500	4
8	Derya Matraş Facebook	**2.500	209	6
9	Demet İkiler GroupM/WPP	2.200	1.480	8
10	Damla Birol Türk Tuborg	**2.000	1.434	13

*IMS verilerine göre **Tahmini

da sürdürülebilir gelecek için dijital dönüşümü devam ettirmeyi hedeflediklerini söyleyen Diren, şöyle devam ediyor: "Tüm süreçlerimizi kapsayan dönüşüme çalışanlarımız ile birlikte tek takım olarak ulaşacağız. İşte bu nedenle listemizin başında çalışan memnuniyeti yer alıyor. Dijitalleşme ile yeni iş fikirleri ortaya çıkararak süreçlerimizi daha da ileriye taşıyacağımıza inanıyoruz. Ayrıca ülkemizin

EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO

(11 - 20)

2020	İsim-Şirket	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2019
11	Eda Uluca Özcan Sodexo Türkiye	**2.000	180	10
12	Tijen Akdoğan Ünver VDF	1.822	305	16
13	Müge Arpacioğlu H&M Türkiye	1.800	2.500	-
14	Yeşim Aksüt Marsh Türkiye	1.800	342	-
15	Ülkü Özcan Çimsa	1.700	2.000	12
16	Jaklin Güner Vakko	*1.690	2.300	19
17	Oya Sener Fiba Perkende	1.647	2.750	17
18	Cinzia Farisè Türk Prysmian Kablo	1.463	500	-
19	Didar Sevdil Yıldırım AGT	1.400	1.070	-
20	Seba Gacemer Sinpaş GYO	1.236	2.700	9

*IMS verilerine göre **Tahmini

start up'ları ile büyürken start up'ları büyötmek de önceliklerimiz arasında yer alıyor."

İkinci sırada da listemize yeni katılan bir isim bulunuyor. PepsiCo'nun Türkiye CEO'su olan Ece Aksel, 16 yıldır şirket çatısı altında farklı pozisyonlarda görev alıyor. 3 bin çalışanı ve tahmini 6,3 milyar TL cirouyla şirketin ilk 10 operasyonundan biri olan PepsiCo Türkiye'yi yöneten Ece Aksel, dönüşüme öncülük ettiği önemli başlıkları şöyle anlatıyor: "Bunları, dijital dönüşüm, yalınlaşma, atıl kaynakların yönetimi ve son olarak da kritik yetkinliklerin artırılması olarak sıralayabilirim. Önümüzdeki dönemde ekibimle birlikte kârlılıkla büyümeyi daha da hızlandırmayı hedefliyoruz."

MV Holding CEO'luğunu yürüten Ebru Dorman ise listemizde üçüncü sırada yer alıyor. Dorman, geçen yıl 4,4 milyar TL ciroya ulaşan ve bin 990 kişiye istihdam sağlayan MV Holding'in beş yıldır CEO'luğunu yapıyor. Ebru Dorman, "Özellikle teknoloji yatırımları, kurum kültürü ve çalışanlarımızın gelişimine yatırım ve kurum içi girişimcilik alanlarına ağırlık veriyoruz. Bu konularda şirketteki dönüşüme öncülük ettiğimi söyleyebilirim" diyor.

YENİ KATILANLAR

Her yıl olduğu gibi bu yıl da listemize yeni katılan isimler oldu. İlk ikide yer alan Filiz Yavuz Diren ve Ece Aksel'in yanı sıra, H&M Türkiye Ülke Müdürü Müge Arpacioğlu, Marsh Tür-

MÜGE YALÇIN MY EXECUTIVE KURUCU ORTAĞI

"Ülkemizde kadın yöneticiler açısından çok güçlü bir yetenek havuzuna sahibiz ve bu profesyonellerin başarıları daha fazla duyuruluyor. Bu da kadın profesyonellerin önünü açıyor ve icra ve yönetim kurullarında daha fazla rol almaya başlıyorlar. Günümüzde

"Kadın yönetici talebi artıyor"

kadın yönetim kurulu üyesi oranı yüzde 15 ile hedeflerin gerisinde olsa da çeşitliliği artırmak amacıyla gelen talepler umut verici. 2019'da şirketlere sağladığımız bağımsız yönetim kurulu üyelerinin yüzde 75'ini kadınlar oluşturdu."

kiye Eş CEO'su Yeşim Aksüt, Türk Prysmian Kablo CEO'su Cinzia Farise, AGT Genel Müdürü Didar Sevdil Yıldırım, Bahçeşehir Koleji Genel Müdürü Özlem Dağ, Janssen Türkiye Genel Müdürü Demet Russ, Maersk Doğu Akdeniz Bölgesi Genel Müdürü Sedef Ayhan, Maysan Mando Genel Müdürü Tülay Şengül, Tur Assist Genel Müdürü Nevra Yener, Myan Türkiye Ülke Müdürü Funda Gücer, Kimberly-Clark/Kotex Türkiye Genel Müdürü Sibel Demir, Adecco Türkiye Genel Müdürü Zeynep Kamışlı Sezer, VMLY&R Group CEO'su Arzu Ünal da listemize bu yıl giriş yaptı.

YUKARI TIRMANANLAR

Listemizde üst sıralara yükselen isimlerin sayısında da artış söz konusu. Beymen Perakende ve Tekstil Yatırımları CEO'su Elif Çapçı o isimlerden biri. 3 milyar TL ciro ve 3 bin 500 çalışanla Elif Çapçı 11'inci sıradan altıncılığa yükseldi. Türk Tuborg CEO'su Damla Birol ise geçen yıl 13'cü sırada yer alıyordu, bu yıl ise 10'uncu sırada. VDF CEO'suTijen Akdoğan Ünver de listemizde adını yukarılara taşıyan kadın yöneticilerden biri. 1,4 milyar TL'lik ciroyla geçtiğimiz yılki listede 16'ncı sırada konumlanan Ünver, bu yıl ise şirketin cirosunu 1,8 milyar TL'ye çıkarak 12'nci olmayı başardı. NCR Türkiye Başkanı Işıl Hasdemir de yükselişiyle dikkat çekti. Geçen yılki listemizde 26'ncı sırada yer alan Hasdemir, 1,2 milyar TL'lik ciroyla bu yıl 21'nci sıraya yükseldi.

Fiba Perakende Genel Müdürü Oya Sener, Mondı Tire Kutsan CEO'su

EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO

(21 - 30)

2020	İsim-Şirket	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2019
21	Işıl Hasdemir NCR	**1.200	950	26
22	Sevinç Yener Çimecioğlu Mondı Tire Kutsan	1.100	907	18
23	Özlem Dağ Bahçeşehir Koleji	1.000	12.500	-
24	Pinar Kuriş Cigna Finans Emeklilik ve Hayat	824.5	648	25
25	Demet Russ Janssen Türkiye	650	223	-
26	Charlotte Lamprecht Casper	600	445	22
27	Yeşim Pınar Kitapçı Koçfinans	584	120	21
28	Aynur Eke Vakıf Faktoring	527,5	49	27
29	Zeynep Kamışlı Sezer Adecco Türkiye	**500	150	-
30	Sedef Ayhan Maersk	476	754	-

*IMS verilerine göre **Tahmini

MURAT YEŞİLDERE EGON ZEHNDER KIDEMLİ ORTAĞI

"Şevkatli liderlik dönemi"

"Önümüzdeki dönemde 'Şevkatli Liderlik' algısı öne çıkacak. Türkiye'de halen güçlü superman CEO'ları görmeye devam ediyoruz. Fakat fark yaratanlar 'şevkatli CEO'lar olacak. Bu liderlere olan ihtiyaç arttı ve artmaya da devam edecek. Şevkatin içeriğinde öncelikle empati yapma,

her konuda kendinizi karşı tarafın yerine koyma var. Bu kavram, zor durumlarda karşı tarafın sıkıntılarını çözebilmesi için ona destek olmaya kadar uzanıyor. Kadınlar şevkatli liderliği gösterme konusunda daha şanslılar, doğal bir refleksleri var diyebiliriz."

EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO

(31 - 40)

2020	İsim-Şirket	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2019
31	Fidan Sevilmiş Koç Fiat Kredi Finansman	466	53	28
32	Fatmagül Cengaver Amcor Türkiye	450	400	32
33	Tülay Şengül Maysan Mando	409	500	-
34	Evrin Hizaler Adel Kalemçilik	**390	365	29
35	Ece Kaşıkçı BMS Türkiye	*321	71	35
36	Şebnem Girgin Gilead Sciences Türkiye	*307	86	39
37	Ayşin Arca Tura Turizm	300	150	38
38	Nergis Ayvaz Bumedian QNB Finansfaktoring	271	131	36
39	Zeynep Selgur Sportive Türkiye	253	250	40
40	Nevra Yener Tur Assist	252	430	-

*IMS verilerine göre

**Tahmini

GÖREV DEĞİŞİMİ

Her yıl olduğu gibi bu yıl da yaptığımız araştırmada terfiler ya da iş değişikliği nedeniyle listemizden çıkan isimler oldu. Örneğin, geçen yılki sıralamanın lideri Pinar Abay, ING Türkiye Genel Müdürlüğü görevinden ING Grubu tepe yönetimine atandığı için bu yıl listemizde yer alamadı. Danone Türkiye Entegrasyonu Genel Müdürü görevine ek olarak 2017 yılından bu yana Danone Su Türkiye Genel Müdürü olarak da görev alan Gamze Çuhadaroglu da yeni global görevi nedeniyle bu yıl listede yok. Çuhadaroglu, Danone Bitkisel Bazlı Ürünler Global Kıdemli Başkan Yardımcısı olarak atandı. Geçen yıl Citibank Türkiye'nin genel müdürü olarak listemizde giren Serra Akçaoğlu da bu görevi 10 yıl yürüttükten sonra Citibank Avrupa, Ortadoğu ve Afrika (EMEA) Bölgesi Çokuluslu Şirketler Başkanı olarak atandığı için bu yılki listemizde bulunmuyor. Medtronic genel müdürlüğünü yürüten Esen Tümer ise profesyonel iş hayatından ayrılıp kendi şirketini kurdu.

2020 AJANDALARI

Kadın liderlerin 2020 ajandaları şimdiden dolu. Örneğin, altıncı sıradaki Beymen Perakende ve Tekstil Yatırımları CEO'su Elif Çaplı, 2020 yılında Beymen'in lüks moda pazarındaki lider konumunu daha da güçlendireceğini belirtiyor. Yıl boyu servis kalitesi, müşteri deneyimi, sürdürülebilir büyüme ve omnichannel alanlarında hizmet geliştirme çalışmaları ve yatırımlarının yoğun bir şekilde devam edeceğini ifade eden Elif Çaplı, şunları anlatıyor: "Bu yıl iki iddialı projemiz var: Beymen Galataport ve Beymen İstinyepark İzmir. Mono brand olarak Balenciaga'nın Türkiye'deki ilk mono butiği olan Balenciaga Zorlu'yu da çok yakında hizmete sunacağız. Mevcut mağazalarımızı daha büyük metrekarelere taşıyacağız. Zorlu ve Akasya AVM'lerdeki Beymen'ler daha yüksek metrekarelerde servis verecek. Ayrıca İstanbul, Kayseri ve İzmir'de altı yeni Beymen Club mağazası açacağız."

Sevinç Yener Çimcioğlu, Cigna Finans Emeklilik ve Hayat Genel Müdürü Pinar Kuriş, Casper CEO'su Charlotte Lamprecht, Vakıf Faktoring Genel Müdürü Aynur Eke, Amcor Türkiye CEO'su Fatmagül Cengaver, BMS Türkiye Genel Müdürü Ece Kaşıkçı, Tura Turizm Genel Müdürü Ayşin Arca, Sportive Türkiye Genel Müdürü Zeynep Selgur gibi isimler de listemizde üst sıralara yükseldiler.

Bu yıl araştırmamızda dördüncülük koltuğuna oturan Tat Gıda/Düzye Pazarlama CEO'su Arzu Aslan Kesimer ise yenilikçi ürünlere ağırlık vermeye devam edeceklerini belirtiyor. Kesimer, "Yakın gelecekte tarımsal AR-GE stratejileri arasında yer alan dijital tarım, sürdürülebilir tarım, katma değeri yüksek ekonomik domates çeşitleri geliştirme projelerinin yanı sıra topraksız tarım gibi nispeten daha yeni alanlardaki projelere de öncülük etmeyi hedefliyoruz" diye ekliyor.

Listemizde yedinci sırada yer alan GE Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Canan Özsoy ise bu yıla ilişkin planlarını şöyle anlatıyor: "Yeni anlaşmalara imza atmayı hedefliyoruz. Özellikle sağlık, yenilenebilir enerji ve havacılık alanlarında kazandığımız projelerin hayata geçirilmesi önceliğimiz. Bu yıl yeni büyüme alanları olarak atıktan enerjiye dönüşümdeki yeni teknolojiler, enerjide depolama, sağlıkta yerleşme ve karbon salınımını en aza indiren teknolojiler odağımızda olacak."

YENİ PROJELER

Facebook Ortadoğu, Afrika ve Türkiye Ülke Direktörü Derya Matraş'ın da 2020 gündemi çok yoğun. Matraş, "Bu yılki en büyük hedeflerimizden biri, ilkinin İstanbul'da açtığımız topluluk merkezlerimizi Türkiye'nin dört bir yanına taşımak. 12 farklı ilimizde uydu topluluk merkezleri açarak 35 bin kişiye eğitim vereceğiz" diyor. Matraş, KOBİ'lerin dijital dönüşümüne öncü olmayı ve Facebook uygulamalarının etrafında şekillenmeye başlamış olan dijital ekosistemi geliştirmeyi planladıklarını da belirtiyor.

GroupM Türkiye'nin CEO'luğu ile birlikte 25 şirketi kapsayan WPP Türkiye'nin ülke başkanlığını da yürüten Demet İnkiler ise 2020 planlarını şöyle anlatıyor: "WPP olarak yatırım yapmaya başladığımız omnichannel ticaret, deneyim ve teknoloji alanlarında uzmanlaşma heyecanındayız. Üstelik bu her yeni alanın rakibi farklı. Bizim geleneksel rakiplerimizin dışındaki rakiplerle rekabet etmek

EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO

(41 - 50)

2020	İsim-Şirket	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2019
41	Fatma Özge Yılmaz Fiba Faktoring	240	90	37
42	Tülay Doğrular Teleperformance Türkiye	236	4.000	44
43	Funda Gücer Maylan Türkiye	*232	160	-
44	Feyza Narlı ManpowerGroup Türkiye	** 200	85	43
45	Esen Pamir Karagöz QNB Finansinvest	187.5	188	46
46	Sibel Demir Kimberly-Clark / Kotex	185	47	-
47	Selnur Güzel CPP Türkiye	185	135	45
48	Banu Güney Arıdur Little Caesars Türkiye	160	1.900	47
49	Arzu Ünal VMLY&R Group	150	240	-
50	Beril Koparal Note Cosmetics	150	300	-

*IMS verilerine göre **Tahmini

de artık gündemimizde."

Vakko CEO'su Jaklin Güner ise markayı yurtdışına da taşımayı planladıklarını belirtiyor. Son dönemde içinden geçmekte olduğumuz çalkantılı dönemin Vakko markasını büyütme için sunduğu fırsatları doğru okuyarak üç yıl içerisinde 185 milyon TL'nin üzerinde yatırım yaptık ve çok ciddi bir büyüme trendi yakaladık" diye anlatıyor.